

בס"ר

רבנו נחמן מברסלב

שיבת ציון

טוב להגיד ולשיר

נְנַחֵם נַחֲמָנוּ נַחֲמָנוּ מֵאֲוֵמָן

לזכות לבל הישועות

רבנו נחמן מברסלב פירושים על פרשת "שמיני"

קח לך עגל בן בקר לחטאת

(ויקרא ט', ב')

כל המניעות העוברים על האדם, כלם הם בחינת כח המכריח, שרוצים להכריח את האדם ולהרחיקו מהקדושה. אבל בשמתגברין למשך עצמו תמיד אל שרשו, אל נקדת האמת, אל מקום שנחצב נשמתו משם, ועקר הכל הוא הצדיק האמת, אזי בקל יתגבר על הכח המכריח, כי כח המכריח הוא רק לפי שעה, לפי הזמן שיש לו כח להכריח ולרחק, אבל בסור המכריח ישוב מאליו למקומו ושרשו על-ידי כח המושך, שהוא נשאר קיים לעולם. ועל-כן בשיתגבר להמשיך את עצמו ברצונו תמיד אל נקדת האמת, ששם עקר כח המושך האמתי, אזי בודאי יתבטל כח המכריח וישוב אל מקומו האמתי, ואז יהיה לו טובה גדולה מה שהיה לו כח המכריח שהיה מרחיקו, כי רק בשביל זה בא לעולם, שיעסק במלחמה זו ובאמנות זאת, להגביר כח המושך על כח המכריח, ואז נעשה מזה כלים נפלאים ותקונים גדולים, כמו שגראה בחוש גם בגשמיות, שרוב האמנות של הכלים נפלאים שנעשים בחכמה גדולה, שקורין "מאשינעם", הכל הוא על-ידי חכמת כח המכריח וכח המושך, וכן במלאכת המורה-שעות ושאר כלים נפלאים, כמבאר בפנים. וכמו-כן גם ברוחניות, כי טבע הנשמה להיות נמשכת תמיד אל שרשה העליון, ששם כח המושך האמתי, אך הכריחו אותה לירד לזה העולם, שכלו בכלל הוא בחינת כח המכריח נגד הנשמה שכסופה ותשוקתה תמיד נמשכת למעלה לשרשה, אך כל בנותו יתברך כדי שתתגבר בכח המושך על כח המכריח, ואז תהיה מושכת אחרים עמה ואחרים לאחרים, כמו הגלגלים והאופנים של הכלים הנ"ל. וכל מה שמתגבר כח המכריח ומרחיק ביותר, נעשים על-ידי-זה כלים נפלאים יותר ויותר, למי שבקי בהאמנות לבון המדה איד להגביר כח המושך בחכמה נפלאה שיפעל פעלת אמנותו. וזה שכתוב אחר פסוק: ויהי ביום השמיני, קח לך עגל בן בקר לחטאת. ופרש רש"י: לכפר על עון העגל. כי עתה נתהפך הכח המכריח ועולה לקרבן שהוא בחינת מה שמעלין עגל בן בקר דיקא לחטאת, כי משם, מבחינת שור ועגל, משם בעצמו השתלשלות יניקת

העבודה זרה של עגל שהתגבר מסטרא דשמאל כידוע ששרש היצר הרע מסטרא דשמאלא שהוא בחינת שור ועגל, כמו שכתוב: ופני שור מהשמאל. וצוה ה' יתברך להעלות דיקא העגל לחטאת להפך כח המכריח אל הקדושה, כי אחר כך כששבין נעשה תקון נפלא על-ידי זה דיקא כנ"ל. (לקוטי הלכות - הלכות יום-טוב ה', אותיות א' ג')

וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם

(ויקרא ט', כ"ב)

כי הכהן הוא בחינת דעת בחינת שמירת הברית בבחינת כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה וכו' וכמו שכתוב יורו משפטיך וכו' לישראל כי שמרו אמרתך ובריתך ינצרו. ועל-כן כל הברכות בידם (כמובא בלקוטי מוהר"ן א' - סימן ל"א). ועקר הברכה על-ידי נשיאת הידים בחינת שאו ידיכם קדש וברכו וכו' דהינו שצריכין לשאת בחינת הידים שהם בחינת עשיה בחינת ממוז הנמשך על-ידי מעשה ידי צריך לשאת את בחינת הידים אלו להדעת. ואז כשמשך העשיה דהינו הממוז להדעת משם נמשכין כל הברכות, בחינת: וברכה בכל אשר תעשה. וזהו: וישא אהרן את ידיו ואז דיקא ויברכם ברבת כהנים 'ברכה ה' - בממוז, וישמרך' - מן המזיקין, כי אז נמשך ממוז דקדושה שהוא בחינת ברכה שהוא משמר מן המזיקין והסטרא אחרא שהם בחינת אנפין חשוכין כי הממוז מקשר להדעת שמשם נמשך ברכה... (ליקוטי הלכות - הלכות גניבה ב' - אות י"ג)

אש זרה אשר לא צוה אותם

(ויקרא י', א')

וזה בחינת פגם נדב ואביהוא שהקריבו אש זרה ביום שנתחנף המשכן, שהוא בחינת היכל הקדוש (היינו לקרב נפשות לה' יתברך, ועיין לקוטי מוהר"ן א' - נ"ט), כי הם היו צדיקים גדולים ונוראים מאד מאד, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, ומחמת שראו את המעשה הרע שנעשה בעולם שאחרי כל האותות והמופתים הנוראים שעשו משה ואהרן, ואחר שנתן לנו משה רבנו את התורה באותות נוראות כאלו,

אף-על-פי-כן התגברו הערב רב וקלקלו כל-כף. על-כן סברו שעתה שהוקם המשכן וירדה השכינה לישראל ונעשה תקון נפלא בכל העולמות מה שלא היתה בזאת מימות עולם, כמובא בזהר הקדוש מעצם קדשת מעלת הארת יום קדוש ונורא שהוא שהוקם בו המשכן, שנצל עשר עטרות והאיר בו אור הגנוז וכו', על-כן סברו שעתה העת לבער ולכלות הסטרא אחרא לגמרי עד שלא יהיה ב"ח עוד לאנשי רשע שהם בחינת ערב רב, לקלקל עוד, על-כן הקריבו אש עם קמרת שלא בזמנה. וכונתם בודאי היה לטובה, שרצו לעורר על-ידי זה אש המשפט בקדשה יתרה, באפן שהרשעה בלה בעשן תכלה אז. כי זה ידוע שאין שום דבר שמברר הטוב מעמקי הקלפות ומבער הרע כמו אש הקמרת ... והם טעו וסברו שכבר הגיע העת, ויש בכם לעצם קדשתם לבער ולכלות על-ידי אש הקמרת שהוסיפו לבער כל הרע והקלפות לגמרי. על-כן הקריבו אש הקמרת שלא בזמנה, שהכתוב קורא אותה 'אש ירה', שעל-ידי זה נענשו ונשרפו, כי אי אפשר לדחק את השעה.

אבל מאחר שפונתם היה לטובה, על-כן זכו שעל-ידי מיתתם תקנו הרבה, כי נתקדש המשכן על-ידם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ויקרא רבה יב, ב), שאמר משה: סבור היתי שיתקדש המשכן בי או בך, עכשו אני רואה שהם גדולים ממני וממך! ואף-על-פי-כן לא עלתה בידם לתקן בחייהם, אדרבא, נענשו ונחשב להם לעוון, רק גרמו תקון על-ידי מיתתם; שנתקדש המשכן, שהוא בחינת היכל הקדש על-ידי הסתלקותם, כי צדיקים גדולים כשנסתלקים הם באים מיד לבחינת שבת וזוכים ליום שכלו שבת ומנוחה וכו', בבחינת (ישעיה נז): יבוא שלום ינוחו על משכבותם, ינוחו' דיקא, בחינת שבת ומנוחה. וכמו שכתוב ב'דניאל (יב, יג): ואתה לך לקץ ותנוח וכו'. ומאחר שנכללים בבחינת קדשת יום שכלו שבת ומנוחה וכו', על-ידי זה נתקדש המשכן שהוא בחינת בגין היכל הקדש, שנוכל לעסק בזה לקרב נפשות לה' יתברך, כי אין בנו ב"ח לעסק בזה כי אם בכח הצדיקי אמת המפלגים במעלה מאד שנסתלקו שהם בחינת שבת. (ליקוטי הלכות - הלכות תערוכות ה' - אות ז)

ויקחו בני אהרון נדב ואביהוא

(ויקרא י', א')

ועל-כן נדב ואביהוא שנכנסו להקטיר קמרת ולא אנסיבו [ולא התחתנו], על-כן נענשו במיתה, כי הברור והיחוד הנעשה על-ידי הקמרת המשמחת לב, הוא בחינה שמהפכין היגון ואנחה לשמחה,

שהו בחינת חתנה, בחינת זוג דקדשה, כדי לברר ולהפך היגון ואנחה הנאחו בהאשה לשמחה. ועל-כן נדב ואביהוא שפגמו בזה, כי לא רצו לשא אשה, כי היו אנשים גדולים צדיקים נוראים וקדושים מאד, והיו רוצים להיות דבקים בה' יתברך בשמחה גדולה מאד תמיד, ולא רצו לצאת לחוץ לפי שעה אל היגון ואנחה להכניסו לתוך השמחה, שהו בחינת המצוה לשא אשה, כי לא רצו להוריד עצמן לשם להפך היגון ואנחה לשמחה, אבל פגמו בזה, כי אין שלמות הקדשה והשמחה כי אם על-ידי זה דיקא. ועל-כן נענשו על-ידי הקמרת, כי עלית הקדשה של הקמרת אי אפשר כי אם מי שהוא נשוי, שעל-ידי זה יש לו ב"ח להעלות הקדשה מעמקי הקלפות, ולברר היגון ואנחה לשמחה, שהו בחינת מצות נשואין, בחינת קמרת ישמח לב.

ועל-כן נענשו במיתה, כי היגון ואנחה הוא סטרא דמותא, כי על המת רחמנא לצלן, מתאבלין ומתמרמין בגיגון ואנחה, רחמנא לצלן. ומחמת שלא היו נשואים ולא זכו להפך היגון ואנחה לשמחה, על-כן נתאחזה בהם המיתה הנמשכת משם בעת שנכנסו להקטיר קמרת, שאז צריכין גם-כן לעשות בחינה זאת, להעלות היגון ואנחה להפכה לשמחה, אבל הם לא היה להם ב"ח לזה בגין דלא אנסיבו, ועל-כן נענשו דיקא על-ידי זה, כי כשרוצין לברר הקדשה מעמקי הקלפות ואין לו ב"ח לזה מחמת שפגם בזה, על-כן הם מתגרים ומתנגרים חס ושלום. ועל-כן נענשו במיתה על-ידי הקמרת, כי לא היה להם ב"ח להפך היגון ואנחה לשמחה, בגין דלא אנסיבו, ועל-כן נסתלקו על-ידי זה. (לקוטי הלכות - הלכות פריה ורביה ג' - אות ו')

וישימו עליה קמורת

(ויקרא י', א')

וזה בחינת פגם נדב ואביהוא שנכנסו למשכן להקטיר קמרת 'אשר לא צוה אותם' (ויקרא י'), ואיתא שהפגם שלהם היה בגין דלא אנסיבו [מחמת שלא התחתנו], כי הם מגדל קדשתם העצומה לא רצו להוריד עצמן לקשר גם עולמות התחתונים, וזה בחינת פגם דלא אנסיבו. ורצו לכנס למשכן לפנים אל הקדשה, דהינו לקשר עצמם לה' יתברך פראוי להם, אבל לא הורידו עצמן לקשר גם התחתונים לה' יתברך, שהו בחינת פגם דלא אנסיבו:

ועל-כן היה הפגם שלהם בקמרת, שהקריבו קמרת שלא ברשות 'אשר לא צוה אותם', כי באמת קמרת גבה מאד מאד כידוע, וכמו שכתוב בזהר הקדוש: סליקו דקרנא עד אין סוף, ובפרט קמרת שעולה למעלה למעלה בתכלית המעלה עד אין סוף.

בשיכולין לקשר ולהעלות כל הנמוכים והשפלים אליו יתברך ולמחרם כלם מעונות, אז דיקא יכולין לעלות למעלה למעלה ולכנס לפני ולפנים. ועל-כן הכהן הגדול ביום הכפורים צריך שיהיה לו אשה כמו שאמרו רבותינו ז"ל, וכמו שכתוב: "וכפר בעדו ובעד ביתו", זה בחינה הנ"ל, כי כשיש לו אשה, על-ידי זה מקשר גם עולם התחתון לה' יתברך, וזה עקר עבודת יום הכפורים לקשר כל העולמות התחתונים אליו יתברך וכו'. (לקוטי הלכות - הלכות פריה ורביה ב')

ועל פני כל העם אכבד

(ויקרא י', ג')

הכבוד הוא בחינת 'אם כל חי, כי הוא שרש כל הנפשות כלם. ועל-כן כשזוכין לקבל ולהמשיך הכבוד בשלמות, אזי הכבוד מביא נפשות חדשות. אך לפעמים כשבא כבוד חדש להאדם, ואין זוכין להמשיך ולקבל הכבוד בשלמות, אזי הוא אוסף אליו נפשות, חס ושלוש, ונסתלקין על-ידי זה נפשות, חס ושלוש. ועל-כן בכל עת שרצה השם יתברך להגדיל הכבוד דקדשה, אך עדין לא היה זמן הגאולה בשלמות, היה בהכרח שימותו נפשות ישראל על קדוש השם. וזה בחינת "ונקדש בכבודי" הנאמר בהקמת המשכן, כי עקר הכבוד דקדשה, בחינת התגלות כבוד השם, היה במשכן ובית-המקדש, כמו שכתוב: "וכבוד ה' מלא את המשכן", וכן: "וכבוד ה' מלא את הבית". אך מחמת שגם אז לא נתתקן עדין הטא העגל, ולא נתתקן עדין בחינת הכבוד בשלמות, מזה נמשך שבזמן שבא הכבוד לישראל בעת הקמת המשכן, נאספו אז אל הכבוד שני נפשות קדושות מאד, שהם נדב ואביהוא שנסתלקו אז, כי הכבוד אספם אליו, בחינת "כבוד ה' יאספך". וזה בחינת "ונקדש בכבודי", שנאמר על הסתלקות נדב ואביהוא בעת הקמת המשכן. ומזה נמשך גם מיתת עזא בעת שנשא דוד את הארון למקומו, ומזה נמשך גם-כן מה שקדם שנתגלה מקום הבית-המקדש בימי דוד, ששם עקר התגלות כבודו יתברך, היה תחלה דבר גדול ונאספו כמה אלפים נפשות מישראל, וכל זה מחמת שלא נתתקן עדין הכבוד בשלמות, ואז יש אחיזה עדין להדינים והספרא דמותא בהכבוד, חס ושלוש. ועל-כן בעת שבא כבוד גדול, מתגברים הם אז חס ושלוש וגורמים שייסתלקו נפשות אל הכבוד. ומזה נמשך התרגה הגדולה, שנהרגו כמה אלפים נפשות מישראל על קדשת שמו יתברך בשנת ת"ח, בידוע, וזה דיקא מחמת שהיה אז עת הפקידה שיבוא משיח, דהינו שיחזר הכבוד לישראל בשלמות, כמובא בזהר הקדוש מהפקידה והישועה

ואף-על-פי-כן היה בא בתוך הקמרת חלבנה שריחה רע, שמרמוז על פושעי ישראל, ובמצוה זו של קמרת הראה לנו ה' יתברך ענין הנ"ל המבאר בדברי רבנו בכמה מקומות, ובפרט במאמר "כי מרחמם ינהגם (לקוטי מוהר"ן ב' - סימן ז)', שדיקא מי שהוא קדוש ביותר ונבנה מאד מאד, כמו כן הוא יכול להוריד עצמו מאד מאד להגביה אפלו התחתונים המנחים בשפל המדרגה ביותר. וזהו עקר שלמות מעלתו הגבהה, כי בשווא רק למעלה למעלה ולא למטה, אין זה שלמות וכו'.

וזהו אנו רואין במצוה זו של קמרת שגבהה מאד, ומחמת גדל מעלתו וקדשותו של קמרת שעולה למעלה למעלה, מחמת זה דיקא היה בא בתוך הקמרת חלבנה שריחה רע, להורות שאי אפשר לעלות למעלה למעלה כי אם כשיכולין לירד למטה למטה להעלות כל השוכני עפר לה' יתברך. כי קמרת מקשר כל העולמות לה' יתברך, אפלו מדרגות התחתונות מאד בחינת חלבנה, וזה עקר מעלת הקמרת. ועל-כן קמרת מטהר עולם העשייה בידוע, אף-על-פי שעלית הקמרת למעלה למעלה, אף-על-פי-כן, אדרבה, מחמת זה דיקא הוא מטהר גם עולם השפל הזה, עולם העשייה. ועל-כן אין שום דבר שיכניע את הקלפות כמו קמרת, כי קמרת מטהר כל המקומות מהקלפות אפלו הנמוכים מאד, ומעלה ומקשר הכל לה' יתברך, כי לגדל מעלתו יכול לירד אפלו למטה...

ונדב ואביהוא שנכנסו להקטיר קמרת ולא אנסיבו, שרצו לעלות למעלה למעלה שזהו בחינת קמרת, אבל לא אינסיבו, שלא ירדו למטה לקשר גם כל העולמות התחתונים, ועל-כן פגמו בהקמרת שהקריבו, כי עקר שלמות הקמרת כשמשקשרין הכל לה' יתברך אפלו הנמוכים מאד, וכשאין מקריבין הקמרת בבחינה זו, הוא פגום, והרי הוא כאלו חסר חלבנה מהקמרת שאז בודאי הקמרת פסול לגמרי, כמו כן כשאין משקשרין ומעלין כל המדרגות התחתונות לה' יתברך, אז אין יכולין לכנס לפניו להקטיר קמרת.

וזהו שנאמר לאהרן אחרי מות שני בניו הנ"ל: יא אל יבא בכל עת אל הקדש, כי אם ביום הכפורים על-ידי הקרבנות והקמרת וכל סדר העבודה של יום כפורים, כי ביום הכפורים אז הוא סליחת העונות, ועקר הכפרה על-ידי הכהן הגדול על-ידי עבודתו, כמו שכתוב: וכפר על בני ישראל וכו', ואז דיקא כשהוא מכפר על בני ישראל, ואז יכול להרים כל הפושעי ישראל, כל המנחים במדרגה שפלה ונמוכה, להרים כלם לה' יתברך, אז דיקא הוא יכול לכנס לפני ולפנים, אבל בכל השנה אסור לו לכנס לפני ולפנים, כי אי אפשר לכנס לפני ולפנים, כי אם

הגדולה שהתנבאו התנאים הקדמונים על פקידת שנת ת"ח. ומחמת שעדין לא נתברר הכבוד בשלמות, ולא זכו אז ישראל לקבל הארת הישועה הגדולה והתגלות הכבוד שהיה צריך להתגלות אז בשלמות, על-כן אסף אליו הכבוד אז כמה אלפים נפשות שנהרגו על קדוש השם, שזה בחינת "כבוד ה' יאסף". וכאמת גם זו לטובה, וזה בעצמו היה הכנה גדולה לנאלה שלמה העתידה לבוא במהרה בימינו, כי כל הנפשות שנהרגו ומתו על קדוש השם מיום החרבן עד היום, בלם מגויים וספורים אצלו יתברך, ועל-ידי בלם נתרבה ונתגדל ונתכבד ונתקדש שמו יתברך ביותר, כי בזמן הגלות עקר הגדלת שמו יתברך הוא על-ידי המתים ונהרגים על קדשת השם. והנפשות אלו הנהרגים על קדשת השם, שהוא למען כבוד שמו יתברך, הם נאספין ונקללין תכף בכבודו יתברך, בבחינת "כבוד ה' יאסף", ודיקא על-ידי אלו הקדושים נשלם ונתתקן ונתרבה ונתגדל הכבוד דקדשה בשלמות, ועל-ידי זה בעצמו נזכה שיבוא עלינו במהרה בימינו הכבוד לטובה ויביא לנו נפשות חדשות רבות, בבחינת "הקטן יהיה לאלף והצעיר לגוי עצום, אני ה' בעתה אחישנה", וזה יהיה על-ידי הכבוד הגדול שיקבלו ישראל בעת הנאלה במהרה בימינו, שאז יגדל מאד כבוד השם וכבוד ישראל, וכמבאר בפסוקים רבים מגדל הפלגת הכבוד שיהיה אז לישראל. ואז יהיה קבוץ גלויות על-ידי גדל הכבוד שיבוא לישראל, כי הכבוד הוא שרש הנפשות, ולשם נמשכין ובאין כל הנפשות, וזה בחינת גדל קבוץ הנפשות בימי המשיח, כמו שכתוב: "הביאי בני מרחוק ובנותי מקצה הארץ, כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו", כי קבוץ נפשות ישראל בבחינת "הביאי בני מרחוק וכו'" יהיה על-ידי גדל הכבוד שיהיה לישראל אז, שעל-ידי זה יהיו נמשכין ונקראים בלם אל הכבוד, ויתורו ויתקבצו לתוך ארץ-ישראל וירושלים, ששם עקר כבוד ה', ואז יבוא הכבוד לנו עם כמה נפשות, ועל-ידי זה ירבו ישראל אז מאד, כמו שכתוב: "הקטן יהיה לאלף וכו'" כנ"ל, כי בשבא הכבוד לטובה, נמשכין כמה נפשות חדשות על-ידו כנ"ל (לקומי הלכות - הלכות חובל בחבירו ג' - אותיות ז' ח' לפי אוצר היראה - כבוד, כ"ב)

כל מפרסת פרסה ושסעת שסע

פרסות מעלת גרה בבהמה

(ויקרא י"א, ג')

ידוע שבהמות טהורות וחיות טהורות הם מבחינת נגה, בחינת תרגום, שהוא מערב טוב ורע; והמינים

הטמאים הם מבחינת השלש קלפות טמאות, שהם בלו רע לגמרי. ועל-כן הבהמה טהורה, הסימן שלה, שהיא מעלת גרה ומפרסת פרסה. כי ידוע שבכל הדברים שבעולם יש בהם ניצוצות הקדשה, הינו בחינת נפשות קדושות שגפלו ממדרגתן מבחינת מדבר ונתלבשו בחי או בצומח, ואחר-כך בשהחי אוכל הצומח, אזי עולין הנפשות מבחינת צומח לבחינת חי שהוא גבה ממנו במדרגה, אך מחמת שאין זה תכלית שלמותן עדין, כי עקר השלמות לחזר למעלתן לבחינת מדבר, על-כן בשבהמה טהורה אוכלת הצומח, ומחמת שבהמה טהורה היא מבחינת נגה ומערב בה טוב גס-כן, על-כן הנפשות שבצומח אינם נלכדים ונאסרים שם כל-כך, וזוכרין עדין את מעלתן, ועל-כן אינם יכולים לנוח ולשקט שם בהחי הטהור, כי מתאווים לעלות לבחינת מדבר, ועל-כן הוזרין ועולין בכל פעם מכתן הבהמה אל צוארה ואל פיה, ששם סמוכין ביותר לכלי הדבור שבמדבר, ועל-כן היא מעלת גרה; אבל המינים הטמאים לגמרי אינם מעלין גרה, כי הנפשות המלבשות בהמאכל שאוכלים תכף בשבאים לתוך הטמאים, אזי נלכדים ונאסרין שם כל-כך עד שאין יכולין לזוז ממקומן בבחינת "נתנני ה' בידי לא אוכל קום", ועל-כן אינם מעלין גרה; וכן, להבדיל, האדם אינו מעלה גרה, כי אדרבא בשנהנפשות הנ"ל באים לתוך גוף ישראל הם נחים ושקטים שם כי זכו לעלות למעלתן, לבחינת מדבר דקדשה, ובכח האכילה האדם מהלל להשם יתברך בבחינת "ואכלתם וכו' והללתם את שם ה'", ואז עולין כל הנפשות הנ"ל לתכלית שלמותן. ועל-כן גם אצל האדם, כשהוא שכור ומבלבל ואינו בגדר דעת האדם בשלמות, אז אין להמאכלים מנוחה גם אצלו, ועל-ידי זה מעלה גרה גס-כן, ולפעמים בא להקאות על-ידי זה. והסימן שהרה השני הוא "מפרים פרסה", כי עקר קיום האדם על רגליו הוא על-ידי הדעת, וכן עקר הדבור של האדם הוא גס-כן על-ידי הדעת שיש בו, וכזה נבדל המדבר מן החי כמה שיש לו כח הדבור והולך על רגליו בקומה וקופה. ועל-כן השכור שדעתו מבלבל, אינו יכול לדבר בראוי ואינו הולך על רגליו בראוי. ועל-כן המינים טהורים, מחמת שיש בהם טוב, שהוא מבחינת הדעת שהוא עקר הטוב, על-כן אף-על-פי שהולכים על ארבע, אף-על-פי-כן חיות הנפשות המלבשות בהם בוקע ברגליהם ועל-ידי זה מפריסין פרסה, אבל הנפשות העשוקות במינים הטמאים, הם נתפסים שם מאד עד שאין יכולין לבקע וליצא שום הארה מהם בלל, ועל כן פרסותיהם קלוטות (לקומי הלכות - הלכות סימני בהמה וחיה טהורה א' לפי אוצר היראה - אכילה, אות צ"ח)

וממפרסי הפרסה

(ויקרא י"א, ד')

הארת הצדיק הנ"ל. (לקוטי הלכות – הלכות סימני בהמה וחיה מהורה ב' לפי אוצר היראה – אכילה, אות ק')

כל אשר לו סנפיר וקשקשת

(ויקרא י"א, ט')

גם מי שזכה לשלמות הדעת בחינת עלמא דאתי, צריך לזהר מאד לצמצם דעתו, שלא לכנס לפנים ממחצתו. ועל-בן הדגים שהם בחינת דעת, עקר הסימני-טהרה שלהם הם הקשקשים, שהם בחינת לבושי השכל, בחינת צמצום. וזה בחינת הסנפירין, שהם כנפי הדגים השטים על-ידם בתוך המים, שזה בחינת כנפי השכל השט ופורח בתוך בחינת המשכת הדעת של בחינת עלמא דאתי, כי צריך להגדיל השכל ולהעמיק מחשבתו בזה ולהיות שכלו שט ופורח ומעופף מאד בתוך קדשת הדעת הזוה; אבל אף-על-פי-כן צריך לזהר מאד גם בהצמצום הנ"ל, כי בשאין לו צמצום אז הוא יוצא על-ידי-זה מגבול הקדשה לנמרי, ואז הוא בבחינת פגם הדעת, פגם הברית, שזה בחינת הדגים טמאים, שיש מינים כאלו שיש להם סנפיר אבל אין להם קשקשת, בחינת הצמצום הנ"ל, ועל-ידי-זה הם טמאים ואסורים. ומחמת ששם בבחינת הדגים, הינו אותם שזכו כבר לבחינת קדשת הברית והדעת, עקר היצר הרע שיש שם הוא להרס לעלות אל ה' לכנס לפנים ממחצתו, שעל-ידי-זה יכול לצאת מגבול הקדשה לנמרי, חס ושלום. ועל-בן שם עקר התקון והקדשה תלוי רק בהצמצום שהוא בחינת קשקשים, על-בן עקר הסימני-טהרה של הדגים גם-כן הוא הקשקשים, כמאמר רבותינו ז"ל: כל שיש לו קשקשת יש לו סנפיר וכו' (לקוטי הלכות – הלכות סימני דגים א' לפי אוצר היראה – אכילה אות קיב)

וכי יותן מים

(ויקרא י"א, ל"ח)

עקר אמונת חדוש העולם הוא בחינת מים, כי מים קדמו לעולם, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ירושלמי חגיגה פ"ב ה"א): מתחלה היה העולם מים במים וכו'. וכן פרש רש"י בפסוק בראשית (בראשית א, א) שהמים קדמו לכל הבריאה. ועקר אמונת חדוש העולם הוא רק להאמין בהתחלת הבריאה שהם המים, להאמין שה' יתברך ברא את תחלת הבריאה שהיא המים יש מאין המחלט, ואחר כך ברא מהם כל העולם ומלאו. כי עקר מה שצריכין להתחזק באמונה על חדוש העולם הוא רק על ההתחלה, כי מה שאחר הבריאה שבברא ה' יתברך יש מים, זה אינו חדוש אצל העולם כל כך, כי החדושים שה'

עקר קדשת אכילת ישראל הוא לזכות בשעת אכילה להארת הרצון שנמשך מבחינת כלליות בן ותלמיד, הינו מהדעת שמאיר הצדיק בדרי מעלה להראות ולהאיר להם שאינם יודעים עדין כלל מגדלתו יתברך, שזה בחינת איה מקום כבודו, ולהאיר להדרי מטה שידעו שהם גם-כן סמוכין אליו יתברך ולבלי ליאש עצמן כלל, כי מלא כל הארץ כבודו; ועל-ידי הדעת הזו הצדיק מתקן ומחיה כל העולמות עליונים ותחתונים ומעלה כל הניצוצות הקדושים, אפלו אותם שנפלו וירדו ונתלבשו בבהמות וחיות. וזה בחינת הסימני-טהרה שבבהמות טהורות, שהם מעלה גרה ומפרים פרסה, כי הם מורים שכבר נמשך על הנפשות המלבשות בהן הארת הצדיק הנ"ל.

כי הניצוצות שנפלו וירדו ונשתלשלו ונתלבשו בבהמות וחיות הם בחינת שוכני עפר, כי ירדו במדרגה התחתונה מאד. והצדיק מחיה אותם בבחינת הקיצו ורננו שכני עפר. וזה בחינת מעלה גרה. גרה זה בחינת הניצוצות והנפשות שנפלו וירדו מאד, בבחינת (שמואל ב יד) וכמים המגרים ארצה אשר לא יאספו, כי ירדו מאד כמים המגרים ארצה. ועל-ידי הארת הצדיק הנ"ל שהוא מעורר ומחיה אותם בבחינת הקיצו ורננו שכני עפר, על-ידי זה הם בבחינת מעלה גרה, הינו שנמשך עליהם הארת הצדיק, שעל-ידי זה מעלה את הנפשות והניצוצות שנפלו וירדו כמים המגרים ארצה, כי הוא יתברך חושב לבל ידח ממנו נדח, כי מלא כל הארץ כבודו וכו'.

וזה בחינת מפרים פרסה, כי הניצוצות שנפלו למקומות הנמוכים כאלה בבהמות וחיות הם בצפרים האחוזות בפה, כי הם סגורים במאסר, אבל על-ידי הארת הצדיק הנ"ל שהוא מעורר ומחיה אותם בבחינת מלא כל הארץ כבודו, על-ידי זה הוא מראה להם שגם שם במקום שהם יש פתח לצאת. וזה בחינת מפרים פרסה זה רמז שגם ברנלי הבהמות שהוא מדרגה התחתונה מאד, גם שם נמצא פתח לצאת, הפך הפרסותיו קלוטות שהוא בחינת שהם קלוטים וסגורים שם ואינם יכולים לצאת, אבל מפרים פרסה זה בחינת שיש פתח גם שם במדרגה התחתונה מאד לצאת משם, כי מלא כל הארץ כבודו ואין שום יאוש בעולם כלל, כי לית אתר פנוי מגיה וכו'.

ועל-ידי-זה התרו לנו לאכילה, כי יש לנו בוח לבררם על-ידי אכילתנו שנמשך גם-כן מבחינת

נא). אבל להפך "פושעים יבשלו בם" שכל הכפירות שלהם הוא בבחינת מים דיקא שהם תחלת הבריאה יש מאין ששם עקר כפירתם ימח שמים. ועל-כן המים עלולים לקבל טמאה, כי עקר אחיזת הטמאה למי שבא לטמא הוא בבחינת מים דיקא שהם תחלת הבריאה יש מאין, ששם מגיע עקר כפירתם שהוא עקר הטמאה. (לקוטי הלכות – הלכות ברכת הריח ד' – אות ט')

וכל השרץ השורץ על הארץ

(ויקרא י"א, מ"א)

ופרשו רז"ל:

כל זמן שלא פרישו מותרין וכו' – עיין רש"י

בשהמחשבה רוחשת וחושבת בדבר שבקדשה, בבחינת "רחש לבי דבר טוב", אזי יש כנגד זה קלפת תולע, שהוא בחינת קלפת עשו, שממנו נמשכין כל המחשבות המזהמות מאד שהם בבחינת זהמת הנחש, בחינת זהמת כל התולעים ושקצים ורמשים, שהם בזויים ושקוצים ונמאסים מאד וכרוכים מאד אחר כל דבר ומצויים בכל מיני מאכל ומשקה. והקלפה הזאת מבקשת מקום לרחש ולשרץ במחשבת איש הישראלי ולכלות ולאבד חס ושלום כל פרי השכל שלו. וצריך לשמר עצמו ממנה מאד, שלא לתן לה מקום כלל לרחש ולשרץ שם. ואפלו בשכבר חס ושלום התחילה המחשבה רעה לרחש ולשרץ במחו, צריך לשמר מאד שלא לתן לה מקום לפרש ולצאת אל החוץ, רק לגער בו תכף ולברח ממנה, שזה בחינת מה שאמרו רבותינו ז"ל על התולעים שהשריצו בתלוש, אזי כל-זמן שלא פרישו מתרין, כי אז בתחלת רחישת המחשבה רעה, יכול עדין להפכה לטוב, אם יהיה נזהר שלא להחמיץ מחו במחשבה הזאת ושלא לתן לה מקום לרחש ולפרש חס ושלום. (לקוטי הלכות – הלכות תולעים א' לפי אוצר היראה – מחשבות והרהורים, י')

וכל השרץ השורץ על הארץ

(ויקרא י"א, מ"א)

כל התולעים ושקצים ורמשים הם בחינת מקומות המטנפים, כי הם דברים מתעבים ומשקצים ומלכלכים, ונתהיים מלכלוך וקלקול של כל הדברים, באשר רואין בחוש שבשמתרלב ומתקלקל איזה דבר מאד, אזי רוחשין בו תולעים. ועל-כן אסרה התורה עלינו לאכל דברים כאלו, מאחר שאלו הדברים הם רחוקים מכבודו יתברך. כי כל אכילתנו וכל עשייתנו צריכין להיות כלם רק בשביל כבודו יתברך (כמובא בלקוטי מוהר"ן ב' – סימן י"ב, עיין שם), וכל הדברים שרחוקים מכבודו יתברך

יתברך מחדש יש מיש, זה אנו רואין בכל יום ובכל עת ובכל שעה. כי באמת אנו רואין חדוש העולם בכל עת ובכל שעה, כי ה' יתברך מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית, שבערב חמה שוקעת ונעשה חשך, ובבקר חוזר ומחדש אור החמה. וכן מחטה אחת שזורעין בארץ ה' יתברך מצמיח ממנה כמה שבילים גבוהים עם כמה מאות חטים. וכן מגרעין אחד מצמיח ברצונו אילן גדול ונפלא. ומטפה סרוחה הוא בורא ברצונו אדם גדול ורחיק גדולה וכיוצא בזה פלאות הבריאה שאנו רואין בכל עת ובכל שעה מה שה' יתברך בורא בריות נפלאות בכל יום ובכל עת ובכל רגע. אבל מחמת שכל אלו הבריות הנפלאות בורא אותם ה' יתברך יש מיש, כי כך גזר ברצונו שמים הבריאה והלאה יברא הכל יש מיש, על-כן אף-על-פי שאנו רואין בעינינו חדושי בריותיו בכל עת, אף-על-פי-כן אי אפשר להבין בשכל חדוש העולם מחמת שאז היה יש מאין. על-כן צריכין להתחזק באמונה להאמין באמונה שלמה שה' יתברך ברא הכל ברצונו בתחלת הבריאה יש מאין המחלט...

נמצא שעקר אמונת חדוש העולם תלוי במים שהם ראשונים לבריאה, שהם העקר שנבראו יש מאין המחלט, כי מה שנברא אחר כך נברא ממים שהוא יש מיש, שאלו החדושים של בריאת יש מיש אנו רואין תמיד בכל עת. ועל-כן מחמת שעקר אמונת חדוש העולם הוא במים, על-כן מים יש בהם שני בחות: חסד ודין, ימין ושמאל, כמובן בזהר: מים אנון לימינא וכו' (זהר וארא דף כד), כי כס דין עמים יתן אכל למכביר (איוב לו, לא) ופרש רש"י: משל לנחתום וכו'. ועל-כן המים מטהרין מכל הטמאות ואי אפשר לכנס לשום קדשה כי אם על-ידי טבילה או נטילה ורחיצה במים, כגון כהנים בעבודתן שאי אפשר לו להתקרב לשום עבודה כי אם על-ידי טבילה וקדוש ידים ורגלים במים. וכן כלל ישראל לא נכנסו לברית כי אם על-ידי טבילה במים וכו'. ולהפך מצינו שהמים עלולים לקבל טמאה. וכן אין האכל מכשר לקבל טמאה עד שיבוא עליו מים, כמו שכתוב (ויקרא יא, לח): וכי יתן מים על זרע וכו'. כי עקר כל הקדשות והטהרות הם נמשכין כפי אמונת חדוש העולם, כי עקר הקדשה והטהרה היא האמונה הקדושה. ולהפך עקר הטמאה והזהמא ותקף הדין הוא על-ידי כפירות חס ושלום. ועל-כן מחמת שעקר האמונה שהיא אמונת חדוש העולם הוא במים, על-כן "צדיקים ילכו בם וכו'" שמי שזוכה לאמונה הוא מקבל על-ידי המים כל הקדשות והטהרות, שכלם נמשכין מתחלת הבריאה שבברא ה' יתברך את המים יש מאין שמשם כל הקדשות, כי בתחלת הבריאה היה הכל קדש כמבאר במקום אחר (סימן

צריכין אנו להתרחק מהם. אבל אף-על-פי-כן התולעים שבפרות שבתלוש מתרים כל זמן שלא פָּרְשׁוּ. וְלָמְדוּ רבוּתֵינוּ ז"ל מִפְּסוּק (ויקרא יא): כָּל הַשְּׂרֵץ הַשְּׂרֵץ עַל הָאָרֶץ, שֶׁהָאִסוּר הוּא רַק כִּשְׂשֻׂרֵץ עַל הָאָרֶץ, דְּהֵינּוּ פָּרֵשׁ. וּבִזְהָרָה לָנוּ הַתּוֹרָה, שְׂאִפְלוּ תוֹלְעִים שֶׁהֵם מְשַׁקְּצִים וּמְתַעֲבִים בְּחֵינַת מְקוֹמוֹת הַמְּטַנְּפִים, דְּהֵינּוּ שְׂגֹבֵר הַקְּלָקוּל בְּהַפְּרִי כָּל-כָּף עַד שְׁנֵתְהוּוּ בּוֹ תוֹלְעִים, אִף-עַל-פִּי-כֵן עֲדִין אָנוּ יְכוּלִין לֵאכֹלֶם כָּל זְמַן שְׂלֵא פָּרֵשׁוּ, כִּי כָּל זְמַן שֶׁהַקְּלָקוּל הוּא בְּתוֹךְ הַפְּרִי וְאֵינּוּ פּוֹרֵשׁ לַחוּץ, עֲדִין יֵשׁ לוֹ תַקּוּן.

כִּי בְּאֵמֶת גַּם בְּמְקוֹמוֹת הַמְּטַנְּפִים וְאִפְלוּ בְּבְחֵינַת שְׂקֻצִים וְרַמְשִׁים יֵשׁ בָּהֶם חֵיּוֹת וְתַבְרָךְ, כִּי בְּלַעֲדֵי חֵיּוֹת ה' יִתְבָּרַךְ לֹא הָיָה לָהֶם קִיּוּם כָּלָּל, אֲךָ הֵם מְקַבְּלִים חֵיּוֹת מִבְּחֵינַת "אִיָּה", מִבְּחֵינַת מֵאֲמָר סְתוּם וְכוּ' (עֵינַן שֵׁם), שֶׁהוּא בְּחֵינַת וְאִיָּה הַשָּׂה לְעֵלָה וְכוּ'. וְעַל-כֵּן "תּוֹלְעֵ" הוּא אוֹתִיּוֹת "עוֹלֵת" (כְּמוֹבָא בַּפְּנוּת שֶׁל פָּרֶשֶׁת הַתְּמִיד), הֵינּוּ שְׁחֵיּוֹת הַתּוֹלְעִים שֶׁהֵם בְּחֵינַת מְקוֹמוֹת הַמְּטַנְּפִים, חֵיּוֹתָם הוּא מִבְּחֵינַת "אִיָּה" הַשָּׂה לְעֵלָה:

וְזֶה שְׂרָמְזָה לָנוּ הַתּוֹרָה בְּדִינֵי הַתּוֹלְעִים עֵינַן הַנִּלְ, שְׂכַשְׂאָדָם נוֹפֵל חֵם וְשְׁלוֹם לְמְקוֹמוֹת כְּאֵלוֹ, אֲזִי כָּל זְמַן שֶׁהוּא מְחַפֵּשׂ עֲדִין אִיָּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ, עֲדִין יֵשׁ לוֹ תַקְוָה וְכוּ'. וְעַל-כֵּן אִפְלוּ הַתּוֹלְעִים שֶׁבַּפְּרוֹת שֶׁהֵם בְּחֵינַת מְקוֹמוֹת הַמְּטַנְּפִים עֲדִין מְתָרִים בְּאִכִּילָה כָּל זְמַן שְׂלֵא פָּרֵשׁוּ לַחוּץ, כִּי כִּשְׂפּוֹרְשִׁים לַחוּץ אִזְ אִסוּרִים מְשוּם שְׂרֵץ הַשּׁוֹרֵץ עַל הָאָרֶץ, כִּי אִסוּר הַתּוֹלְעֵ הוּא כִּשְׂפּוֹרֵשׁ מִן הַפְּרִי לַחוּץ וְשׁוֹרֵץ עַל הָאָרֶץ.

וְעַל-כֵּן הַתּוֹלְעִים שֶׁבַּפְּרוֹת כָּל זְמַן שְׂלֵא פָּרֵשׁוּ לַחוּץ לְשְׂרֵץ עַל הָאָרֶץ הֵם מְתָרִים בְּאִכִּילָה, כִּי כָּל זְמַן שֶׁהַקְּלָקוּל הוּא בְּתוֹךְ הַפְּרִי וְאֵינּוּ פּוֹרֵשׁ לַחוּץ, רַק הוּא מְנַח בְּמְקוֹמוֹ, עֲדִין יֵשׁ לוֹ תַקְוָה עַל-יְדֵי בְּחֵינַת אִיָּה שֶׁהוּא הַחֵיּוֹת שֶׁל מְקוֹמוֹת אֵלוֹ כְּנִי"ל. אֲבָל כִּשְׂמֵתְחִיל לְפָרֵשׁ לַחוּץ — לְשְׂרֵץ עַל הָאָרֶץ, דְּהֵינּוּ כִּשְׂרוּצָה לְעֵשׂוֹת לוֹ מְקוֹם בְּאָרֶץ בְּטַנְּפוֹ וְלִכְלוּכוֹ, כְּמוֹ שְׂנַמְצָאִים חֵם וְשְׁלוֹם כְּמָה וְכְמָה שְׂיִצְאוּ לַחוּץ לְגַמְרֵי עַל-יְדֵי נְפִילְתָם וִירִידַתָם שְׂרָצוּ לְעֵשׂוֹת לָהֶם מוֹשֵׁב בְּאָרֶץ, כְּמוֹ שְׂנַמְצָא אֵלוֹ שְׂאֲמְרוּ שִׁילְכוּ וְיִתְהַנּוּ בְּזֶה הָעוֹלָם רַחֲמֵנָא לְצַלֵּן (עֵינַן חֲגִיגָה טו.). וְזֶה בָּא לָהֶם מַחֲמַת נְפִילְתָם הַגְּדוּלָה שֶׁנִּפְלוּ לָמָּה שֶׁנִּפְלוּ וְנִתְרַחֲקוּ מִכְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ. וּמֵאַחַר שֶׂרָאוּ שְׂרַחֲוִקִים מִכְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-כֵּן יִצְאוּ לַחוּץ לְגַמְרֵי וְרָצוּ לְשְׂרֵץ עַל הָאָרֶץ לְהַתְהַנּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם; אוֹי לָהֶם! אוֹי לְנַפְשָׁם! וְתַכְּף כִּשְׂרוּצִים לְהַתְפַּשֵּׁט בְּזֶה הָעוֹלָם אֲזִי מִתְנַבֵּר בָּהֶם הַזֵּהמָא בְּיֹתֵר וְיֹתֵר, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם בְּמְקוֹם שְׂאִין שֵׁם קְדֻשָּׁה מִתְנַבֵּר בְּיֹתֵר וְזֶהמָת הַנְּחֻשׁ, בְּבְחֵינַת וְנַחֵשׂ עֶפֶר לַחֲמוֹ.

וְזֶה רְמִזָּה לָנוּ הַתּוֹרָה שֶׁהַתּוֹלְעֵ, שֶׁהוּא בְּחֵינַת זֵהמָת הַנְּחֻשׁ, בְּחֵינַת מְקוֹמוֹת הַמְּטַנְּפִים, כָּל זְמַן שֶׁהוּא בְּתוֹךְ הַפְּרִי וְאֵינּוּ פּוֹרֵשׁ לַחוּץ לְשְׂרֵץ עַל הָאָרֶץ, עֲדִין הוּא מְתָר בְּאִכִּילָה, כִּי עֲדִין יְכוּלִין לְהַשִּׁיבוֹ אֶל הַקְּדֻשָּׁה, לְהַעֲלוֹתוֹ לְשְׂרֵשׁוֹ לְבְּחֵינַת אִיָּה, שֶׁהוּא בְּחֵינַת אִיָּה הַשָּׂה לְעֵלָה, שֶׁהוּא בְּחֵינַת 'עוֹלֵת' תְּמִיד — שֶׁהוּא אוֹתִיּוֹת 'תּוֹלְעֵ', וְיְכוּלִין לְהַפְּךְ מִבְּחֵינַת 'תּוֹלְעֵ' לְבְּחֵינַת 'עוֹלֵת', שֶׁהוּא בְּחֵינַת אִיָּה מֵאֲמָר סְתוּם וְכוּ' כְּנִי"ל. אֲבָל כִּשְׂפּוֹרֵשׁ לַחוּץ לְשְׂרֵץ עַל הָאָרֶץ, אֲזִי הוּא שְׂרֵץ טְמֵא וְאִסוּר בְּאִכִּילָה, כִּי עַל הָאָרֶץ אִי אִפְשָׁר לֵאכֹל כִּי אִם דְּבָרִים שִׁישׁ בָּהֶם קְדֻשָּׁתוֹ וְכְבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ. אֲבָל בְּחֵינַת מְקוֹמוֹת הַמְּטַנְּפִים, שֵׁם מִתְאַחֵז בְּאָרֶץ בְּיֹתֵר וְזֶהמָת הַנְּחֻשׁ, בְּבְחֵינַת וְנַחֵשׂ עֶפֶר לַחֲמוֹ, וְאִי אִפְשָׁר לְתַקְּנוֹ כִּי אִם עַל-יְדֵי שְׂמַעֲלִין אוֹתוֹ מִהָאָרֶץ מִבְּחֵינַת מְקוֹם לְגַמְרֵי, דְּהֵינּוּ כִּשְׂזוּכָה לְהַבְּחִין בְּעֲצָמוֹ וְיֹדַע שְׂאִין לוֹ שׁוּם מְקוֹם כָּלָּל וְכוּ', וְשׁוֹאֵל וּמְבַקֵּשׁ אִיָּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ, בְּבְחֵינַת (דְּבָרִים ד'): וּבִקְשֶׁת מִשָּׁם אֵת ה' אֱלֹקֶיךָ. 'מִשָּׁם' דִּיקָא (כְּמוֹבָא בְּשֵׁם הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב ז"ל), דְּהֵינּוּ מִמְּקוֹם שֶׁהוּא שֵׁם וְאֵינּוּ פּוֹרֵשׁ לְצֵאת לַחוּץ חֵם וְשְׁלוֹם, וְאִזְ נִתְהַפְּךְ הִירִידָה לְעֵלָה וְכוּ'. וְעַל-כֵּן כָּל זְמַן שְׂלֵא פָּרֵשׁוּ מְתָר, דְּהֵינּוּ כָּל זְמַן שְׂאִינוּ פּוֹרֵשׁ לַחוּץ לְשְׂרֵץ עַל הָאָרֶץ לְעֵשׂוֹת לוֹ מְקוֹם בְּאָרֶץ חֵם וְשְׁלוֹם וְכוּ' כְּנִי"ל, רַק הוּא מְבַקֵּשׁ מִמְּקוֹמוֹ אֵת ה' יִתְבָּרַךְ, בְּחֵינַת: וּבִקְשֶׁת מִשָּׁם אֵת ה' אֱלֹקֶיךָ וּמִצֵּאתָ — מִשָּׁם דִּיקָא וְכוּ', כִּי רוּאָה שְׂאִין לוֹ שׁוּם מְקוֹם בְּאָרֶץ וְכוּ' כְּנִי"ל, אִזְ זוּכָה לְעֵלּוֹת בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה, כִּי זוּכָה לְבְּחֵינַת אִיָּה מֵאֲמָר סְתוּם וְכוּ', בְּחֵינַת וְאִיָּה הַשָּׂה לְעוֹלָה וְכוּ'. (לְקוּטֵי הַלְכוֹת — הַלְכוֹת תּוֹלְעִים ג' - אוֹת א')

והתקדשתם והייתם קדושים

(ויקרא י"א, מ"ד)

ואמרו רז"ל:

והתקדשתם - אלו מים ראשונים

והייתם קדושים - אלו מים אחרונים

הַאִכִּילָה הוּא בְּחֵינַת הַמְּשַׁכַּת הַדַּעַת, וְכֵן כָּתַב רַבְּנֵי בְּמֵאֲמָר יְיָהִי הֵם מְרִיקִים שְׂקִיהֶם סִימָן י"ז שְׂעַל-יְדֵי הַאִכִּילָה נִשְׁלָם הַדַּעַת, עֵינַן שֵׁם.

וְעַל-כֵּן צְרִיךְ לְמַל מִיּוֹם אַחֲרוֹנִים אַחַר הַאִכִּילָה בְּדִי לְתַת חֵלֶק לְהַסְטְרָא אַחֲרָא בִּידוּעַ, כִּי עַקֵּר יְנִיקְתָם הוּא מִשָּׁם מִבְּחֵינַת מִזְבֵּחַ שֶׁהוּא שְׁלַחְנוּ שֶׁל אָדָם, עֵינַן שֵׁם (לְקוּטֵי מוהר"ן א' - סִימָן יז). וּבְהַכְרַח לְתַת לָהֶם יְנִיקָה וְחֵיּוֹת בְּצַמְצוּם בְּדִי שְׂלֵא יִתְנַבְּרוּ בְּיֹתֵר וְיִהְיֶה חֵם וְשְׁלוֹם קְלָקוּל הַדַּעַת לְגַמְרֵי. וְזֶה בְּחֵינַת מִיּוֹם אַחֲרוֹנִים כְּנִי"ל נִמְצָא שְׂמִיּוֹם אַחֲרוֹנִים הוּא קִיּוּם הַדַּעַת, כִּי אִם לֹא יִתְנַבְּרוּ חֵם וְשְׁלוֹם כְּנִי"ל. וְזֶה שְׂסַמְכוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל הַנְּטִילוֹת זֶה לָזֶה וְקִרְאוּם מִיּוֹם

שבת שלום

**"אין צדקה נחשבת
כמו צדקת הדפוס"
[רבי נתן]**

בכל סניפי הדואר,
חשבון מס' 7-2255-89

ראשונים ואחרונים, כי שניהם לצורך ענין אחד, כי מים ראשונים כדי לטהר הידים להמשיך הדעת משם, ואחר האכילה שכבר נמשך הדעת באים מים אחרונים כדי לתת להם חלקם כדי לקיים הדעת. וזה שאמרו רבותינו ז"ל: 'והתקדשתם' – אלו מים ראשונים, והייתם קדושים' – אלו מים אחרונים, כי שניהם בחינת קדשה, כי עקר קדשה הוא הדעת כנ"ל. ועתה מדקדק היטב למוד רבותינו ז"ל במקרא, כי 'והתקדשתם' הוא לשון התקדשות מהדש שצריך לראות להתקדש, ומזה למדו מים ראשונים, כי על ידיהם מקדש עצמו על ידי שממשיך הדעת משם כנ"ל, אבל והייתם קדושים, 'והייתם' הוא לשון הוה וקיום, הינו שצריך לראות שיהיה ויתקיים קדשתו ולא יתבטל חס ושלום, ומזה למדו מים אחרונים, כי על ידי מים אחרונים נתקיים הדעת כנ"ל. ועל-כן מים אחרונים נוטלים בכל מיני משקים, כי מים ראשונים שבאו לצורך המשכת הדעת ועל-כן צריך שם להגביה ידיו ולברך עליהם כדי להמשיך קדשה, על-כן צריכין מים דוקא, כי מים הוא בחינת דעת, והם בחינת מים קדושים, אבל אחרונים שאינם באים רק להעביר הזהמה ולתת להם חלקם, על-כן אין צורך למים, כי אין צריך עתה להמשיך הדעת רק להעביר הזהמה ולתן להם חלקם כנ"ל. ומחמת זה צריך להשפיל ידיו. גם אין מברכין עליהם כמובא... (לקוטי הלכות – הלכות ברכת המזון א')

טוב להגיד ולשיר

נְנַחֵם נַחֵם נַחֵם נַחֵם נַחֵם

לזכות לבל הישועות

לאחינו כל בית ישראל

**הוצאת חומשים עם פירוש
הלקוטי הלכות**

במחיר הקרן

125 ₪ לסט (5 כרכים)

פרטים והזמנה: **054-8429006 (מאיר)**